

Entrevista a Markus Wolf, l'ex-cap de l'espionatge de la RDA

Com sant Jordi

Markus Wolf ens parla en aquesta entrevista de l'estat de dret, de responsabilitat moral i del judici contra ell. Segur de si mateix, l'única cosa que el fa rectificar és la història de la finada RDA, en què ell hi va protagonitzar alguns capítols.

Senyor Wolf, igual que Erich Mielke, ex-ministre de la Seguretat de l'Estat (STASI) i superior seu, també vostè és ara jutjat. L'acusen de crim d'alta traïció i de corrupció. ¿Considera just, el seu procés?

—De cap manera, sempre vaig atènyer-me a la Constitució i a les lleis de la RDA durant tots els anys que vaig estar en actiu com a general. Les lleis i la jurisdicció de la República Federal Alemanya no se'm poden aplicar fins a partir del 3 d'octubre del 1990.

—L'estat de dret de la República Federal no admet que cada ciutadà decideixi quines lleis admet.

—Sobre la legalitat del cas, el meu parer no és pas l'únic. Fins i tot els jutges de l'Audiència de Berlín i molts juristes han expressat els seus dubtes. A l'estranger, se'n fan creus.

—Des que va fugir a l'URSS fa dos anys i mig, als investigadors, només els ha facilitat dades sobre la seva pròpia persona, igual que Mielke. ¿Declararà ara?

—Faré una exposició a fons sobre tot aquest procediment judicial i sobre la meua activitat com a cap de l'Administració Central de Reconeixement de la RDA (HVA). També parlaré del fet que m'obrin un procés quan el Tribunal Constitucional Federal encara ha de decidir si aquests processaments contra antics treballadors de la HVA són legals.

—I després, ¿no dirà res més?

—Probablement, ho faré així.

—Revelant tot el que arriba a saber, segurament ablaniria el jutge i els fiscals.

—Si volgués comprar la meua llibertat amb la traïció, ja fa temps que hauria pogut fer-ho. Comprometre unes persones que haves animat perquè fessin aquesta feina contradiu totes les regles de la decència i de l'honor.

—Uns altres col·laboradors de la STASI, també alguns de l'Administració Cen-

tral de Reconeixement, han donat informacions sobre la feina de vostè i les seves fonts.

—La fiscalia federal es pensa que és un sant Jordi que ha d'acabar de rematar el drac. Si considerem la pressió creixent que han d'aguantar i les penúries socials que ara passen, la gran majoria dels antics oficials manté una actitud que imposa respecte. El nombre dels qui s'han avingut a lliurar informacions és mínim.

—¿Encara manté que són uns traïdors, aquests?

—Ho mantinc, sí.

—El penediment actiu no és cosa seva.

—Per al penediment actiu, tal com el vol la fiscalia o els organismes penals, no hi veig absolutament cap motiu. Si de cas, només veig motiu per al penediment en contemplar una història de quaranta anys fins al final de la RDA, en la qual he participat.

Quant a la meua responsabilitat, ja vaig mirar d'expressar-me en la gran manifestació a Berlín, a l'Alexanderplatz, el 4 de novembre del 89. Vaig parlar d'injustícies i de greus errors comesos a la RDA, però vaig prevenir de no mesurar-ho tot amb un sol patró. Tenia la impressió que amenaçava una cacera de bruixes contra els antics treballadors de la STASI.

—I el van xiular.

—Al començament, encara semblava tot molt pacífic. Però es va anar preparant una autèntica cacera de bruixes. I, malauradament, en això s'ha convertit.

—Però contra vostè no se n'ha obert cap, de cacera de bruixes.

—¿Oh, i tant que sí! Això també va influir en la decisió, que no fou gens fàcil per a mi, d'abandonar temporalment el meu domicili de Berlín abans del canvi del 3 d'octubre del 90.

—¿També se sent perseguit per la fiscalia federal?

—No es tracta de cap procés penal normal. D'entrada, ja és curiós que coincidei-

xi amb el procés a Dresden contra Hans Modrow...

—...*Que, com a cap de districte del Partit Socialista de l'Alemanya Democràtica (SED), és acusat del frau electoral.*

—Miri, amb el lema de no agafar el peix petit i deixar anar el peix gros, els vencedors occidentals s'encoratgen precisament amb el personatge amb qui no han deixat d'identificar-se moltes persones de l'Est.

—*¿També el qualifica de procés polític, el de vostè, com Modrow ho fa del seu?*

—Certament. Això es veu en tota aquesta atmosfera de voler liquidar —una parau-

la terrible, però encertada— tot el que encara queda de quaranta anys de RDA. És clar que aquesta demostració de càstig exemplar té un rerefons polític.

—*Els tribunals són independents i no estan sotmesos, com ho estaven a la RDA, a les ordres dels polítics i els partits.*

—La fiscalia no és l'única que m'ha convertit en un personatge simbòlic. Jo hauria preferit que, abans del canvi, s'hagués arribat a un acord sobre la impunitat dels antics col·laboradors de la HVA, cosa que hauria contribuït a la pau interna. En comptes del "ni vencedors ni vençuts" que es planejava amb l'anterior ministre

de Justícia, Klaus Kinkel, ara som l'ase dels cops, sobretot els oficials com jo. Aquest judici contra mi ha de servir per a pressionar encara més els altres antics col·laboradors perquè declarin.

—*Un argument una mica distorsionat. Al capdavant, l'Audiència de Berlín, en el judici contra el seu successor Werner Grossmann, ha posat fins i tot en dubte la legalitat d'aquests processos en general i ha requerit que el Tribunal Constitucional s'hi pronuncii. D'ençà del canvi, encara no s'havia discutit mai tant sobre això.*

—Crec que el procés contra mi precisament ha de contrarestar el resultat d'aquest altre. El judici tindrà lloc a Düsseldorf —un obstacle completament absurd per a mi i la meua defensa—, naturalment amb la intenció per part de la fiscalia de deixar-nos sense aire i d'aconseguir una pena ben alta.

—*Vostè retreu a la justícia que els oficials siguin processats ràpidament, abans que el Tribunal Constitucional no hi doni cap resolució. Es queixa que l'estat de dret el persegueix més que no uns altres, quan, d'altra banda, diu que accepta la seva responsabilitat.*

—Sí, però no en el sentit del dret penal. Per exemple, en el procés polític contra Modrow, crec que és una gran hipocresia que ara el titllin de representant de la negació de l'estat de dret. Precisament ell, com cap altre càrrec amb responsabilitat a la RDA, va maldar perquè el curs de la reunificació i el canvi fos de caire pacífic, i no hi ha hagut cap detenció ni un sol mort. En canvi, Ieltsin, Xevardnadze i Gorbtxov, que van tenir molta més influència en els òrgans de la seguretat de l'estat, aquí els reconeixen com a precursors de la democràcia.

—*¿Vostè s'havia sentit mai membre d'un règim opressor?*

—Preguntat així, no puc dir que sí. Després de la reunificació, tot s'estigmatitza sota el concepte de la negació de l'estat de dret i es titlla de criminal qualsevol que hagi tingut responsabilitat a la RDA. Això divideix la població en criminals i víctimes, i amb aquest clixé no es pot abastar la història alemanya dels darrers quaranta anys.

—*¿Estava convençut de servir en un estat de dret, potser?*

—¿Que potser tenen la sensació de viure en un estat de dret, vostès?

—Sí, del tot.

—Sobre això m'he manifestat repetidament. A la RDA hi ha hagut injustícies, i no ens en podem desentendre. Però em

nego a qüestionar les culpes davant del tribunal.

—*No té pas tant a témer. El fiscal general de l'estat no ha aconseguit poder acusar-lo de participació directa en els crims capitals d'assassinat o segrest que va cometre, demostradament, el ministeri de la STASI.*

—Per això s'esforça el ministeri públic a adornar la causa amb accessoris difamadors. Tanmateix és inqüestionable que vaig ser cap de la HVA durant més de trenta anys i que no sols vaig seure al despatx i vaig respirar la pols dels papers. Per demostrar-ho no calen les quantitats ingents d'actes i de testimonis que vol presentar el ministeri públic. Però, per culpar-me de crims greus, es manipulen proves com en el cas de Werner Teske, l'oficial de la HVA que va ser condemnat a mort.

—*Teske va ser descobert quan preparava una fugida de la RDA. L'acusació cita documents en què la seva execució ja estava concertada, abans de ser jutjat, entre els departaments competents de la STASI i la seva Administració de Reconeixement. Que vostè hi havia participat, diuen que "és de suposar, però no està demostrat". ¿Hi va participar?*

—No. Excloc que la fiscalia trobi un sol treballador de la HVA que n'hagués sabut res abans d'aquella sentència, ni tampoc després de l'execució, la qual jo mateix considero il·legal.

—*Es difícil de creure.*

—Amb mi, amb la direcció de la HVA, no hi hagué cap mena d'acord sobre això.

—*Poc abans, el tinent de la HVA Werner Stiller havia passat al Servei de Notícies de la RFA (BND) i havia lliurat una mà de material sobre els agents de vostè a la RFA i sobre l'estructura del ministeri de la STASI. ¿La condemna a mort de Teske va ser en reacció a aquest fet?*

—Hi podia haver tingut alguna cosa a veure, però el sentit se me n'escapa perquè, d'aquella sentència a mort, no n'estava assabentat ningú de la HVA i menys encara la població en general. O sigui, el cas no podia servir d'exemple dissuasiu.

—*¿Que Stiller passés a l'altre bàndol va significar per a vostè la gran derrota en la seva carrera?*

—Gairebé trenta-cinc anys són molt de temps. No va ser l'única derrota, però en els darrers deu anys sí que es pot veure així.

—*Ja arribarem a les seves victòries, però ¿quines altres derrotes importants va sofrir?*

—Bé, ja que ho pregunten: la meua sob-

tada identificació a Estocolm el 1979, també relacionada amb Stiller.

—*Els serveis secrets occidentals disposaven d'una fotografia que li havien fet en una cita secreta a Estocolm. Fins aleshores no existia cap fotografia seva i Stiller el va identificar. Poc després, Der Spiegel va ser el primer a publicar-ho, en portada.*

—Allà va ser on ho vaig veure per primer cop. I va ser, diguem-ne, fatal.

—*Fins aleshores, vostè havia estat "l'home sense cara". Tot seguit, ja no va poder viatjar tranquil·lament per trobar-se amb els agents a Occident, almenys no tan sovint.*

—Sí, ara em toca callar.

—*El dossier de Stiller a la STASI abastava un arxivador de set metres. ¿Van tenir mai dades concretes d'on era?*

—Sí, hi havia indicacions que era als EUA.

—*Efectivament, hi era, com ell mateix va confirmar l'any passat, després de viure tretze anys clandestinament. ¿La STASI va enviar-hi un escamot perquè matés el traïdor Stiller? Ara vostè dirà que no en sap res.*

—Bé, per a enviar-l'hi caldria haver sabut exactament on s'amagava.

—*Aleshores, ¿la STASI feia aquestes coses?*

—Jo només puc parlar per l'Administració Central de Reconeixement (HVA): no.

—*En feien, és segur, en altres departaments del ministeri. L'Administració VIII, encarregada d'observació i escorcolls, tenia dos assassins a sou a l'Alemanya Federal. Els col·laboradors no oficials "Rennfahrer" i "Karate", que actualment són jutjats a Berlín, havien de matar algú que havia travessat la frontera. ¿Sabia res d'aquestes operacions, el temps que va ser en actiu?*

—En aquest cas, la fiscalia també ha manipulat l'acusació. Ni jo ni la HVA no vam tenir res a veure en aquest insòlit intent d'assassinat. Disposen d'un escrit meu al director d'aquest departament, on li agraeixo el seu suport. Per exemple, ells s'encarregaven de trametre el correu a Occident: era avantatjós per a nosaltres, així no corriem cap risc. Però, amb qui l'Administració VIII podia fer aquests encàrrecs, això no se sabia a causa de la conspiració general que se sospitava al ministeri. I la meua carta va ser escrita i tramesa molt abans d'aquest suposat cas amb "Karate".

—*Els fiscals no solament l'acusen de participar en casos d'espionatge: argumenten que la seva HVA va tenir molt de*

pes en la repressió de l'oposició a la RDA.

—La HVA formava part del Ministeri de la Seguretat de l'Estat, de l'aparell de l'estat, de la mateixa manera que el BND, el Verfassungschutz (Protecció de la Constitució) o el Servei de Contraespionatge Militar formen part de la protecció estatal de la República Federal Alemanya.

—*Una comparació atrevida. La RFA va aprendre de les experiències de l'època nazi i, al contrari de la RDA, va organitzar uns serveis que no s'interrelacionen i que estan sota control parlamentari.*

—N'hi ha prou llegint, en els diversos anuaris de *Der Spiegel*, la quantitat d'escàndols i de contravencions de la llei...

—*Un elogi per a la llibertat de premsa.*

—...per a comprovar que això no ha evitat que el BND també fos actiu en afers interns i obrís expedients. Puc afirmar amb seguretat que ni jo ni la HVA no n'obriem cap, d'expedient propi contra la gent que pensava d'una altra manera o s'oposava a la RDA.

—*¿Uf! ¿I què me'n diu, de l'escriptor i dissident Jürgen Fuchs, que va perdre la ciutadania en 1977? Després, a l'estranger, la HVA encara l'espia, com a sospitós de ser informador, a fi de pressionar amics seus com ara el pastor Rainer Eppelmann.*

—No, no va ser així, encara que el fiscal general ho difongui. Sobre Fuchs hi havia un informe de l'estranger, d'un diplomàtic de la RDA a l'ambaixada d'Estocolm, i va ser tramès al departament corresponent. Això també es dona en l'estat de dret de la República Federal.

—*Segons l'acusació, vostè personalment va fer arribar al cap de l'Administració XX, encarregada de la repressió interna, un paper amb l'encapçalament: "Com a suport en la tasca operativa d'Eppelmann".*

—No puc dir res d'aquest detall, per mi és nou. En general, repeteixo que, abans del 3 d'octubre del 90, abans del 4 de novembre del 89, fins i tot molts treballadors del meu servei, i jo mateix, hem manifestat que rebutjàvem, com els altres ciutadans de la RDA, el sistema de control total i de persecució dels oponents.

—*Al parer dels fiscals, el seu veritable terreny de joc era a Occident. L'Administració X s'encarregava de desinformació, escàndols polítics i tota mena de confusions en els governs estrangers. Devia ser la nineta dels seus ulls, perquè sempre se li escapa un somriure quan es parla d'aquesta administració.*

—Doncs encara hauré d'anar més amb compte que els gestos no em traïxin.

—*Alguns exemples de l'èxit de la seva desinformació: va comprometre l'ex-president federal Heinrich Lübke com a aparellador de camps de concentració; va difondre telefonades falsificades del cap del CSU, Franz Josef Strauss; va interferir en l'afer Barschel amb una carta falsificada al membre del CDU Gerhard Stoltenberg; fins i tot va utilitzar el segrest de Schleyer pels terroristes de la RAF, el 1977, per comprometre polítics de la RFA a través d'unes suposades manifestacions de la víctima. ¿Qualsevol mitjà era bo per a paraitzar la política germano-occidental i arruïnar-ne els representants?*

—No, la visió és errònia. Dir que volíem desestabilitzar l'Alemanya Federal és una grandíssima exageració de les possibilitats d'aquest aparell, i encara més de l'Administració X. Seria fals.

—*¡Ahà! Novament, doncs, tot plegat no era tan greu.*

—Comparats amb les mitges veritats i desinformacions que la fiscalia llança avui als diaris i informatius televisius, els nostres trets eren realment un joc.

—*Els seus agents desestabilitzadors encara van treballar força durant la distensió. Vostè va influir enormement en la política germano-occidental de postguerra, va interferir els afers interns de la RFA, és a dir, no sols era de "reconeixement", la seva tasca. Amb l'entrada del seu espia Günter Guillaume, va caure un dels cancellers més estimats: va tocar precisament l'impulsor de la política de distensió, Willy Brandt.*

—Ho considero una veritable i gran derrota. Realment, no era pas la nostra intenció. En aquell moment, en haver succeït, ens demanàvem sovint com es podia evitar que es repetissin errors de tan greus conseqüències en les altes esferes de la política.

—*¿Fins a quina altura abastaven els seus informadors, doncs? ¿Van ser desconnectats després de l'afer Guillaume?*

—Ja saben que no dic res respecte a això.

—*Però, si no era el que volia, ¿per què no va treure a temps el seu super-espia Guillaume?*

—Nosaltres no sabíem que el Verfassungsschutz ja l'havia descobert feia temps. Ells encara el van deixar estar gairebé un any més a prop de Brandt. Per nosaltres, això hauria estat impensable.

—*Vostè ja tenia l'ull posat en Brandt*

GENERALITAT DE CATALUNYA

LA GENERALITAT DE CATALUNYA INFORMA

La Generalitat de Catalunya considera una obligació bàsica l'atenció informativa al ciutadà. Amb aquesta finalitat, s'han creat una sèrie d'oficines i de telèfons d'informació, la relació dels quals és la que figura a continuació.

INFORMACIÓ GENERAL

TELÈFON OBERT (93) 315 13 13
Informació general sobre l'organigrama de la Generalitat, adreces i telèfons, normativa, subvencions, publicacions, etc.

VIDEOTEX

Diverses bases de dades (organigrama de la Generalitat, informació administrativa, disposicions del Diari Oficial, dades turístiques, d'esport, de joventut, etc.)
S'hi accedeix mitjançant qualsevol aparell connectat a la xarxa Iberlex, a través del codi + 232021640 # o bé, + CATALUNYA # Per a més informació, (93) 315 13 13

DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA

INFORMACIÓ GENERAL DEL DEPARTAMENT (93) 315 13 13
SERVEI D'ATENCIÓ A L'ADMINISTRAT Pl. de Sant Jaume, 4 (Palau de la Generalitat) (93) 402 46 00
Atenció a les persones que tenen pendents de resolució expedients amb l'Administració de la Generalitat que desitgin adreçar-se a la Presidència informant-la del seu cas.

DOCUMENTACIÓ JUVENIL (93) 412 50 64
Recull de documentació referent a la temàtica juvenil per a consulta i realització d'estudis i investigacions

AGENDA JOVE
Accés específic al servei de VIDEOTEX amb informació juvenil, normativa i serveis i adreces d'interès juvenil. S'hi accedeix pel codi + AGENDAJOVE #

TURISME JUVENIL
BARCELONA Gravina, 1 (93) 302 05 23
Informació als joves sobre qualsevol tema relacionat amb la joventut o els serveis de turisme juvenil de la Generalitat

ESPORTS (93) 371 90 11
Informació sobre clubs esportius, instal·lacions esportives, esdeveniments, etc., així com sobre ajuts, beques, subvencions i registre de clubs.

ESPORTEIX
Accés específic al servei de VIDEOTEX amb informació sobre clubs, instal·lacions i esdeveniments esportius. S'hi accedeix pel codi + ESPORTEIX #

OFICINES DE L'INSTITUT CATALÀ DE LA DONA
BARCELONA Portaleria, 1-3 (93) 317 92 91
GIRONA Sol, 15 (972) 20 00 54
LLEIDA Pg. Lluís Companys, 1 (973) 27 19 99
MATARO Pça. Miquel Biscà, s/n (93) 757 30 03
TARRAGONA Rbla. Nova, 58-60 (977) 23 65 59
Informació i documentació sobre prestació de serveis a la dona i sobre la seva situació

DEPARTAMENT DE GOVERNACIÓ

INFORMACIÓ GENERAL DEL DEPARTAMENT (93) 484 00 00
INFORMACIÓ ESPECÍFICA DE CONVOCATÒRIES (93) 483 02 62
Informació de totes les proves selectives vigents dels cossos de funcionaris de la Generalitat

BOMBERS 085
Telèfon d'avis d'incendis i sinistres, comú a totes les demarcacions

COS DE POLICIA - MOSSOS D'ESQUADRA CENTRAL DE POLICIA DE MENORS (CEPOME)
Pg. de Pujadas, 9-13 (Barcelona) (93) 300 22 96

DEPARTAMENT D'ECONOMIA I FINANCES

INFORMACIÓ GENERAL DEL DEPARTAMENT
BARCELONA (93) 302 21 12
GIRONA (972) 22 40 52
LLEIDA (973) 28 17 00
TARRAGONA (977) 23 64 14

DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT

INFORMACIÓ GENERAL DEL DEPARTAMENT (93) 280 30 97
(93) 280 53 77

INFORMACIÓ I ORIENTACIÓ ALS ESTUDIANTS (900) 30 05 48
Informació i orientació necessària als estudiants perquè puguin escollir amb encert els seus estudis i professions.

DEPARTAMENT DE CULTURA

INFORMACIÓ GENERAL DEL DEPARTAMENT
BARCELONA (93) 201 20 55
GIRONA (972) 20 16 49
LLEIDA (973) 27 09 99
TARRAGONA (977) 22 74 12
TORTOSA (977) 44 14 94

SERVEI D'INFORMACIÓ CULTURAL (93) 318 44 11
Consultes sobre serveis del Departament i informació cultural en general.

AGENDA CULTURAL
Accés específic al servei de VIDEOTEX, amb informació sobre el calendari d'activitats, premis literaris i ajuts a la cultura. S'hi accedeix pel codi + 23202164033 #

CURSOS DE CATALÀ PER A ADULTS (93) 412 55 00
Relació dels llocs i dates en què s'imparteixen aquests cursos, i requisits per apuntar-s'hi.

DEPARTAMENT DE SANITAT I SEURETAT SOCIAL

INFORMACIÓ GENERAL DEL DEPARTAMENT (93) 339 11 11
SERVEI D'URGÈNCIES SANITÀRIES 061
Primers auxilis i, si cal, assistència sanitària a domicili o trasllat en ambulància, a la ciutat de Barcelona

TELÈFON DE LA SIDA (900) 21 22 22
Atenció a qualsevol consulta sobre el tema i sensibilització pública sobre les necessitats dels malalts

PREVENCIÓ I CONTROL DE LES MALALTIES DE TRANSMISSIÓ SEXUAL (93) 441 29 97
Informació anònima sobre les malalties de transmissió sexual.

INFORMACIÓ SOBRE DROGODEPENDÈNCIES (93) 339 11 11
Informació sobre mesures de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència.

INFORMACIÓ SOBRE DONACIÓ D'ÒRGANS (93) 339 83 03
Informació sobre els centres on cal adreçar-se i gestions a fer per donar òrgans.

DEPARTAMENT DE POLITICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES

INFORMACIÓ GENERAL DEL DEPARTAMENT (93) 205 13 13
INFORMACIÓ SOBRE ELS FERROCARRILS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA (93) 205 15 15

Informació sobre horaris de ferrocarrils de la Generalitat (Barcelona-Sabadell, Barcelona-Terresa, Barcelona-Igualada, Barcelona-Manresa, Funcular de Goida i Cremallera de Núria)

INFORMACIÓ SOBRE LES CARRETERES DE CATALUNYA (93) 204 22 47
Informació al públic sobre l'estat de les carreteres catalanes

XARXA SÍSMICA (93) 442 95 19
RISC D'ALLAUS (93) 442 98 04
Informació, mitjançant contestador automàtic, sobre dades sísmiques i riscs d'allaus (durant la temporada).

DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA

INFORMACIÓ GENERAL DEL DEPARTAMENT (93) 237 24 42

ESTACIONS D'AVISOS DEL CENTRE DE PROTECCIÓ DELS VEGETALS

BARCELONA (93) 330 95 61
VILAFRANCA DEL PENEDÈS (93) 890 06 59
GIRONA (972) 50 27 07
LA TALLADA D'EMPORDÀ (972) 78 03 38
LLEIDA (973) 24 81 82
TARRAGONA (977) 21 93 12
AMPOSTA (977) 70 17 41
MÓRA LA NOVA (977) 40 14 66

Informació sobre els productes fitosanitaris i la seva utilització

SERVEI AGROTEX
Base de dades de videotex específica d'avisos de plagues. S'hi accedeix mitjançant el número + 233080108 # o el codi + AGROTEX #.

DEPARTAMENT DE TREBALL

INFORMACIÓ GENERAL DEL DEPARTAMENT

BARCELONA (93) 301 41 04
GIRONA (972) 22 27 85
LLEIDA (973) 23 00 80
TARRAGONA (977) 23 36 34

INFORMACIÓ PROFESSIONAL
BARCELONA (93) 317 61 63
LLEIDA (973) 23 00 80
MANRESA (93) 875 17 77
TARRAGONA (977) 23 36 14
GIRONA (972) 22 27 85
Informació sobre les possibilitats de formació i sobre les perspectives d'ocupació dels joves.

DEPARTAMENT DE JUSTICIA

INFORMACIÓ GENERAL DEL DEPARTAMENT (93) 301 50 37
(93) 302 42 95

SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA
Pg. de Lluís Companys, 3
Assessorament al públic sobre assumptes que requereixin orientació jurídica

DEPARTAMENT D'INDUSTRIA I ENERGIA

INFORMACIÓ GENERAL DEL DEPARTAMENT
BARCELONA (93) 484 93 00
GIRONA (972) 20 33 50
LLEIDA (973) 23 08 23
TARRAGONA (977) 22 86 11

INFORMACIÓ EMPRESARIAL (CIDEM) (93) 415 11 14
Informació sobre els tràmits per a implantació de noves empreses i desenvolupament i millora de les existents

Accés específic al servei de VIDEOTEX pel codi + CIDEM #

EUROFINESTRETA (CENTRE EUROPEU D'INFORMACIÓ EMPRESARIAL) (93) 416 08 30
Informació i assessorament a les petites i mitjanes empreses sobre qualsevol tema relacionat amb la Comunitat Econòmica Europea.

OFICINA DE GESTIÓ UNIFICADA PER A ESTABLIMENTS INDUSTRIALS (OGU) (93) 484 95 00
Pg. de Gràcia, 105 (Barcelona)

Informació i gestions per a instal·lar, ampliar i traslladar establiments industrials quan hi ha diversos Departaments implicats

INSPECCIÓ TÈCNICA DE VEHICLES (93) 315 13 13
Informació sobre les revisions obligatòries que afecten a la seguretat del vehicle.

DEPARTAMENT DE COMERÇ CONSUM I TURISME

INFORMACIÓ GENERAL DEL DEPARTAMENT
BARCELONA (93) 226 25 52
GIRONA (972) 20 13 43
LLEIDA (973) 24 38 50
TARRAGONA (977) 24 03 48

TELÈFON DE CONSULTA DEL CONSUMIDOR (900) 30 03 03
Assessorament i orientació sobre la defensa i interessos dels consumidors i usuaris.

OFICINES DE TURISME
BARCELONA Gran Via Corts Catalanes, 658 (93) 301 74 43
EL PRAT DE LLOB Aeroport de Barcelona (93) 478 47 04
GIRONA Rambla de la Llibertat, 1 (972) 20 26 79
LA JONQUERA Autopista A-7, Zona 14 (972) 55 43 54
LLEIDA Av. de Blondel, 3 (973) 24 81 20
TARRAGONA Fortuny, 4 (977) 23 34 15

Informació al públic sobre recursos hotelers i llocs d'interès turístic.
Accés específic al servei de VIDEOTEX pel codi + TURISTEX #

DEPARTAMENT DE BENESTAR SOCIAL

INFORMACIÓ GENERAL DEL DEPARTAMENT (93) 425 49 44

TELÈFON DE LA INFÀNCIA (900) 30 01 00
Consultes sobre temes relatius a la infància i l'adolescència

TELÈFON DE LA DISMINUCIÓ (900) 33 32 00
Informació, orientació i promoció d'iniciatives adreçades a persones amb minervalles.

OFICINA DE LA GENT GRAN (900) 33 33 00
Atenció específica relativa a la tercera edat.

PLA D'ACOLLIMENT FAMILIAR (900) 20 01 95
Informació a les famílies que vulguin acollir temporalment a casa infants amb problemes familiars.

TELÈFON DEL CURS "GRADUATS ARA POT" (900) 33 31 00
Informació per poder obtenir el graduat escolar, adreçada especialment als adults.

INFORMACIÓ SOBRE LA "LOTO CATALUNYA" (93) 200 27 70
Informació sobre les loteries existents que depenen de la Generalitat.

OFICINA DEL CIUTADÀ (93) 484 13 00
Calàbria 129-131
Informació sobre serveis socials, pensions, activitats i cursos per a la millora del benestar social.

OFICINES D'ORIENTACIÓ DE BENESTAR SOCIAL (93) 484 13 00
Hi ha un total de 60 oficines arreu de Catalunya

Informació anàloga a la de l'Oficina del Ciutadà

DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT

INFORMACIÓ GENERAL DEL DEPARTAMENT

BARCELONA (93) 487 22 34
GIRONA (972) 22 30 35
LLEIDA (973) 26 66 22
TARRAGONA (977) 21 65 62

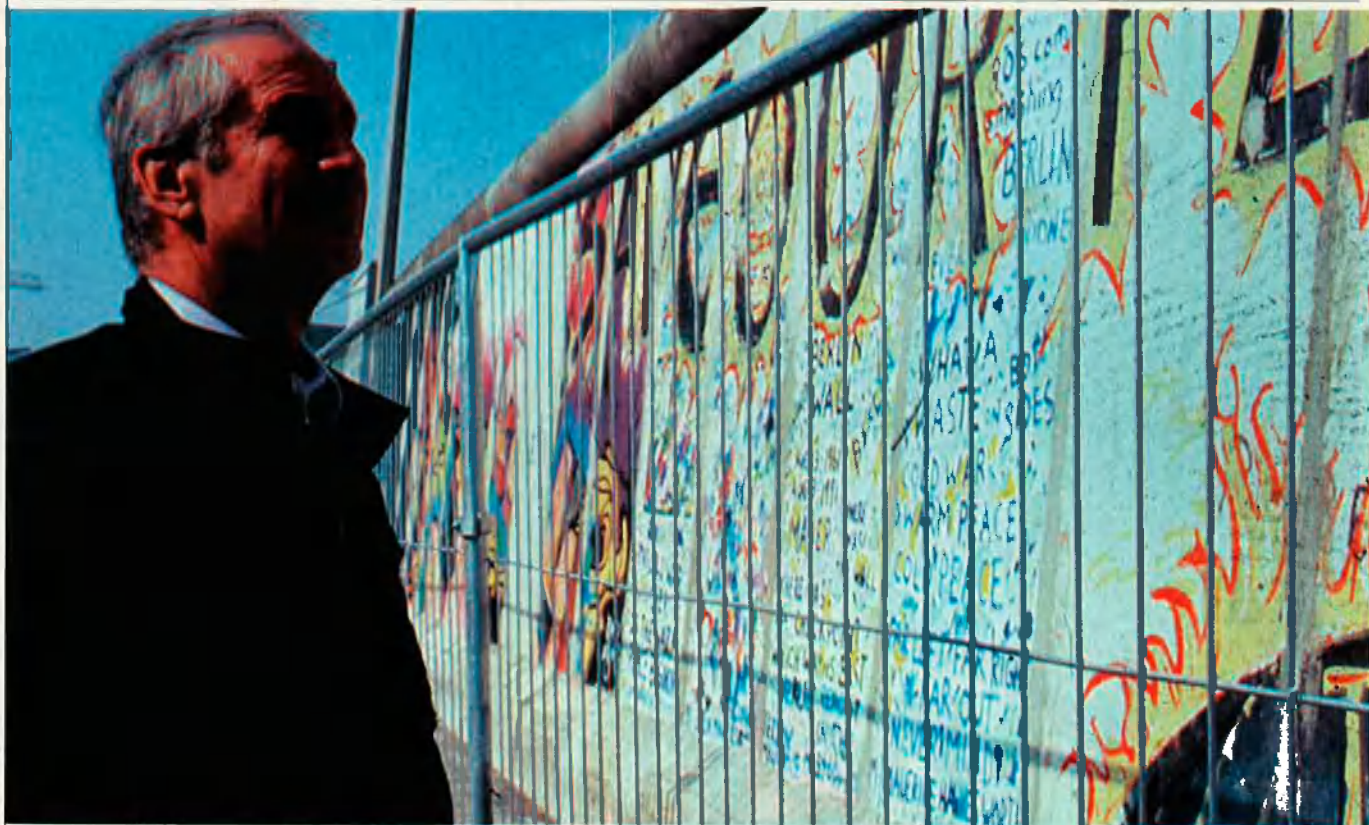
CORPORACIÓ CATALANA DE RÀDIO I TELEVISIÓ

INFORMACIÓ GENERAL (93) 410 96 96
TELETEXT

El teletext és un servei de TV3 que conté informació sobre programació de les emissions de la Corporació, notícies, passatemps i dades diverses. Per fer-ne ús cal disposar d'un aparell de televisió adaptat.

ASSOCIACIÓ CULTURAL DE RÀDIO ASSOCIACIÓ DE CATALUNYA (93) 414 01 05
Informació cultural per contestador automàtic.

INFORMACIÓ MARÍTIMA DE CATALUNYA RÀDIO (93) 201 71 71
Informació per contestador automàtic

“Crec que és una gran hipocresia que titllin Modrow de representant de la negació de l'estat de dret quan ell, com cap altre càrrec amb responsabilitat, va maldar perquè el curs de la reunificació i el canvi fos de caire pacífic.”

ARXIU

molt abans, quan era batlle de Berlín als anys 60. Vostè va intentar forçar Georg Angerer, un antic company d'exili del resistent i emigrant Brandt, perquè el denunciés com a col·laborador dels nazis.

—Aquesta afirmació també és falsa. La fiscalia silència que, a Noruega, acusaren Angerer de col·laborar amb els nazis i de traïr antifeixistes. Quan uns membres de la resistència noruega ens en van assabentar, així com d'una presumpta relació amb Brandt, això naturalment ens va interessar. En aquell moment, a la fi dels 50, Brandt no era cap premi Nobel de la pau, sinó un guerrer fred al davant de Berlín Occidental.

També silencien que jo m'havia negat a usar públicament les difamacions d'Angerer sobre Brandt. Si van sortir de l'oblit, després de més de trenta anys, és gràcies al ministeri fiscal, precisament quan Brandt es va expressar en públic contra el meu processament penal.

—La ben intencionada HVA fins i tot protegí Brandt de la caiguda, al 1977: vostè va pagar 50.000 marcs a Julius Steiner, diputat del Bundestag, perquè amb el seu vot de confiança salvés la majoria del canceller. ¿Aquestes idees venien de vostè?

—Ara em fan unes preguntes que també alegrarien el fiscal general, si les respongués.

—De primer, ¿per què no ens alegra a nosaltres?

—Des que començà la nova “Ostpolitik” i després del canvi de Brandt a Helmut Schmidt i d'aquest a Helmut Kohl, es considerava contínuament: ¿què es pot fer per aconseguir més entesa i distensió? Casualment, teníem aquest Steiner, que no ens facilitava gaires informacions importants. Com que sempre volia més diners, era a punt de ser acomiadat.

—Steiner afirma que va cobrar a través de fonts del SPD. ¿Va cobrar doble, doncs?

—No vull especular sobre això. Tan sols ratifico, tot i que sigui un altre punt negatiu per al tribunal de Düsseldorf, que els 50.000 marcs van quedar correctament registrats en sortir de la nostra caixa.

—Senyor Wolf, col·locava la seva gent en llocs importants dels serveis secrets germano-occidentals, fins i tot del contraespionatge; tenia gent als despatxos del govern; estava informat de les innovacions tècniques; la STASI intervenia anualment unes 100.000 trucades telefòniques, la meitat de les quals avaluava la HVA. La HVA s'assabentava, doncs, del que li semblava interessant. Vostè va guanyar la guerra freda dels talps, però no li va servir de res.

—Cert.

—¿Ha treballat més de trenta anys de la seva vida en va i no n'ha quedat res?

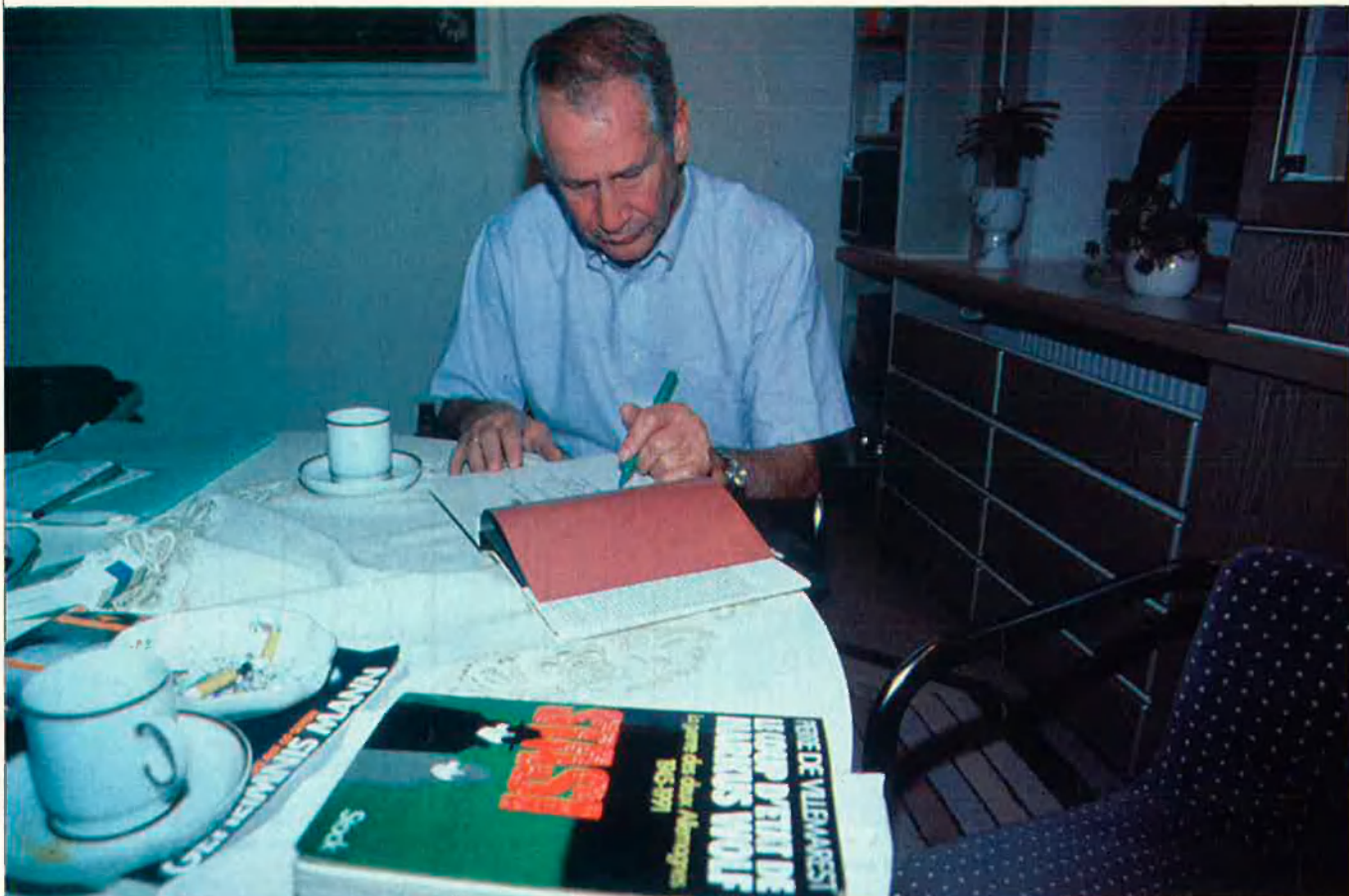
—No es tracta solament del servei d'informació. És amb el fracàs del sistema socialista, que em pregunto: ¿quina influència ha tingut la teva vida? ¿Ha estat debades?

—De fet, vostè volia ser enginyer aeronàutic. Prové de l'alta burgesia suàbia, d'una família de metges amb ideals socialistes. ¿Què el va atraure, en l'espionatge?

—No vaig arribar al servei d'informació perquè m'atragués. M'hi van portar. Em va anar com a milers d'altres: el partit ha decidit que tu fas això, fes-ho, doncs. Era una comanda i jo la veia com a prova que confiaven en mi.

—El 1954, amb 31 anys, ja era general de brigada. Amb una carrera tan brillant, un no s'oposa a aquells a qui l'ha d'agraïr... La seva crítica contra el sistema va ser força tardana, de fet ja era en 1989, tres anys després d'haver-se retirat del servei, quan va publicar el seu llibre La Troika.

—Vostès amb prou feines entenen què passava al nostre interior. La carrera, el rang militar i tot això, per a mi no tenia gaire importància. Quan va sorgir l'oposició interna a la RDA, més o menys entorn de Robert Havemann i de Wolf Bier-

‘La llibertat de premsa no ha evitat que el BND també fos actiu en afers interns i obrís expedients.’

ARXIU

mann, no va ser per la meua carrera, que em vaig refrenar de tirar endavant. En primera línia, jo considerava: ¿On i com podem influir més? Un esquadró dels justos com ara el de Havemann, ¿pot canviar res realment? ¿O, més aviat, encara agreujarà el règim, en lloc de contrarestar els dèficits democràtics?

—*L'esquadró dels justos*”, aquesta sí que és bona. *L'esquadró va ser tanmateix perseguit pel ministeri on vostè ocupava un alt càrrec.*

—Estic obligat a tolerar aquesta mena de preguntes. Jo mateix intento fer-les, i no ara, ni des del 4 de novembre del 89.

—¿Encara és membre del PDS?

—Sí. Així expresso la meua solidaritat. No s'abandona els amics quan els va malament.

—¿Es qualificaria de comunista encara avui?

—De comunista, en el sentit com se'n va fer el meu pare, com van ser-ho molts altres que eren un exemple per a mi, també en la retrospectiva de Karl Marx i de Rosa Luxemburg: sens dubte, sí.

—*Diu que el 1986 va acomiadar-se voluntàriament del seu servei. En canvi,*

Erich Mielke, el qui havia estat el seu superior, va donar-ne una altra versió en una entrevista a Der Spiegel.

—Bé, jo no hi era, en aquesta entrevista.

—*L'hauríem moderat de bona gana, un debat entre Mielke i vostè.*

—No crec que hi haguéssim accedit cap dels dos. Però, cronològicament, vaig sol·licitar la meua baixa després de complir seixanta anys, al començament del 1983. Es va allargar perquè Mielke no devia voler fer-ho tan de pressa. No es van decidir a retirar-me fins al maig del 1986.

—*La seva versió és que, com a partidari de la democratització i la perestroika, tenia les seves diferències amb la STASI. En canvi, Mielke parla d'històries privades, amb què vostè havia posat el ministeri en una “situació molt complicada”. A més, hi havia hagut queixes que vostè no complia els horaris de servei i que no apareixia per la feina...*

—...Això més aviat m'afavoriria en el judici.

—¿A què es refereix Mielke, doncs, quan esmenta històries privades?

—De fet, vaig anar deixant la meua fei-

na pas a pas, després de la meua determinació del 1983. L'única cosa a què Mielke es pot referir és que vaig aconseguir el divorci del meu segon matrimoni i que em vaig tornar a casar. Als països socialistes, les concepcions morals no s'han diferenciat gaire de les catòliques.

—*Senyor Wolf, ara ens trobem aquí a Berlín-Mitte, inevitablement. Vostè té l'obligació expressa de no sortir d'aquest barri i s'ha de presentar a la comissaria dos cops cada setmana. ¿Se li fa difícil doblegar-se a això?*

—Naturalment és carregós, quan cada vegada que has d'anar a un barri veig per visitar el metge o per enterrar els pares i el germà, hages de sol·licitar-ho a Karlsruhe o, ara, a Düsseldorf.

—*De moltes coses que ha dit es dedueix que, a Düsseldorf, no hi espera un judici gaire just.*

—Per part de la fiscalia federal, segur que no. Sobre el judici encara no em puc permetre cap parer.

—*Senyor Wolf, gràcies per aquesta conversa.*

©Der Spiegel
Trad.: Carme Gala